

بدترین واکنش‌ها به اتهامات دروغین

وقتی کسی بابت اشتباهی که مرتکب نشده‌اید، بهتان تهمت می‌زند، چه واکنشی نشان می‌دهید؟

وقتی کسی بابت اشتباهی که مرتکب نشده‌اید، بهتان تهمت می‌زند، چه واکنشی نشان می‌دهید؟ احتمالاً عصبانی می‌شوید. بعد طرف مقابل خشم شما را نشانه درست بودن اتهام می‌داند، با این توجیه که «اگه کاری نکردی، پس چرا به هم ریختی؟» و واکنش بعدی شما که انفجاری از خشم خواهد بود، اوضاع را پیچیده تر می‌کند.

به گزارش ایسنا، روزنامه «خراسان» در ادامه نوشت: «لسلی کی. جان» استاد مدرسه کسب و کار هاروارد و همکارانش درباره این موضوع پژوهشی ترتیب داده اند و طی مجموعه آزمایش‌هایی به این نتیجه رسیدند که خشم ممکن است باعث شود فرد، حتی اگر در واقع بی‌گناه باشد، گناهکار دانسته شود. این پژوهش نشان می‌دهد که چه آسان براساس احساساتی که دیگران بروز می‌دهند، درباره خطاکار بودن یا نبودن شان دچار اشتباه می‌شویم. مطلب حاضر خلاصه مقاله ای است با عنوان «اگر اتهامی دروغ به شما زده اند، بدترین کار خشمگین شدن است» که از وب سایت «ترجمان» نقل می‌کنیم.

هنگام قضاوت فریب احساسات را نخورید

پژوهشگران در یک آزمایش، کلیپ‌هایی را از برنامه تلویزیونی واقع‌نمای «قاضی فیث» به شرکت‌کنندگان نشان دادند. این کلیپ‌ها در دادگاه می‌گذشتند و اتهامات متنوعی را تصویر می‌کردند از جمله شکایت از همسایگان مشکوک، سوانح شرکت‌های باربری و رانندگان بی‌احتیاط. شرکت‌کنندگان آزمایش با تماشای این کلیپ‌ها می‌سنجیدند که طرف‌های دعوی در دادگاه تلویزیونی چقدر عصبانی و گناهکارند و بر آن اساس به هر یک نمره می‌دادند. آن‌ها هرچه متهم را عصبانی تر می‌پنداشتند، باور می‌کردند که گناهکارتر است. پژوهشگران مستنداتی را هم برای توضیح این اثر آوردند که تأیید می‌کرد کسانی که خشم خود را اظهار می‌کنند، غیرقابل اعتماد و نامعتمدتر جلوه می‌کنند. این گروه پژوهشی در آزمایشی دیگر سناریوهایی خیالی درباره مردی به نام «نیتن» به شرکت‌کنندگان دادند. در این سناریوها یا شریک زندگی نیتن او را به خیانت متهم می‌کرد یا یکی از همکاران به او انگ دزدی می‌زد. پژوهشگران در هر سناریو پاسخ نیتن را به طور تصادفی گنجانده بودند. در یک حالت به شرکت‌کنندگان می‌گفتند نیتن اتهامی را که به او زده بودند با ملایمت رد کرد یا با شنیدن آن از کوره در رفت و با خشم فریاد زد. میانگین نمره شرکت‌کنندگان به میزان گناهکاری نیتن خشمگین ۶.۳ از ۷ بود که نشانه محکوم کردن او بود درحالی که نمره نیتن خونسرد فقط ۲.۹ بود. نتیجه این که مردم گرایش دارند خشم را، حتی خشم نامحسوس را، گواه گناهکاری بدانند.

احساس بی‌عدالتی باعث خشم می‌شود

در گام بعد پژوهشگران بررسی کردند که آیا این درک و دریافت صحیح است یا نه؛ آیا فرد گناهکار خشمگین تر از فرد بی‌گناه است؟ به بیان دیگر آیا خشم نشانه گناهکاری است؟ معلوم شد که پاسخ منفی است. پژوهشگران برای رسیدن به پاسخ این سوالات از مردم خواستند واقعه‌ای را به یاد آورند که در آن متهم شده‌اند، چه آن اتهام مربوط به تخلفی کوچک بوده باشد مثل دروغ گفتن یا موضوعی جدی مثل ارتکاب جرم. سپس از آن‌ها پرسیدند که در آن موقعیت چقدر خشمگین بودند و چقدر خشم خود را بروز دادند. شرکت‌کنندگان به خاطر آوردند که همواره وقتی به غلط متهم شده‌اند، خشم بیشتری بروز داده‌اند تا وقتی که واقعا کار اشتباهی انجام داده‌اند و به هر اندازه که اتهام جدی تر بوده، خشم آن‌ها هم بیشتر شده است. خیلی‌ها گفتند چیزی که حساسی کفری‌شان می‌کرد این بود که غیرمنصفانه قضاوت شده‌اند. این آزمایش هم شواهد بیشتری فراهم کرد در تأیید این که وقتی مردم خشم را نشانه‌ای از گناهکاری می‌بینند، اغلب نتیجه‌گیری‌های زود هنگام و اشتباه می‌کنند. جان می‌گوید «درواقع خشم بیشتر احتمال دارد نشانه بی‌گناهی باشد تا گناهکاری. آزاردهنده تر است که بابت کار نکرده متهم شوید، چون عنصر ناعادلانه بودن هم به ماجرا اضافه می‌شود».

از کوره درروید

براساس نتایج این پژوهش توصیه می‌شود که وقتی نامنصفانه مقصر دانسته می‌شوید، آرامش خود را حفظ کنید. البته خونسرد ماندن در چنین موقعیتی سخت به نظر می‌رسد اما محققان می‌گویند؛ «از پژوهش دیگری می‌دانیم که وقتی متهم شده‌اید، خوب است که خودتان را متمایل به همکاری نشان دهید. خشم، سیگنال متضادی به دیگران می‌دهد؛ این که دارید چیزی را پنهان می‌کنید. اگر اتهامی که به شما وارد شده از طریق ایمیل به دست‌تان رسیده، شاید بهتر باشد که در پاسخ دادن به آن

کمی فاصله بیندازید تا بتوانید وقتی آرامش خودتان را بازیافته اید جواب بدهید. به روی دیگر ماجرا هم نگاه کنیم؛ اگر شما در شرکتی مدیر هستید و در جایگاهی قرار دارید که به دلیل مشکلی که در محیط کار به وجود آمده، باید بگویید که کارمندان گناهکار است یا بی گناه، احتمالاً عاقلانه تر این باشد که به حالت احساسی افراد اعتنا نکنید. اگر ظنن شده اید که کارمندی تخلف می کند، به جای اتکا بر حالات چهره او یا دیگر واکنش هایش، تلاش کنید داده های واقعی به دست بیاورید تا پیش از تصمیم گیری درباره گناهکار بودنش، ببینید آیا این ادعای درخور توجهی است یا نه». احتمالاً کسانی هم که گناهکار هستند، وقتی اتهامی به آنان زده می شود اظهار عصبانیت کنند؛ شاید از آن به عنوان استراتژی استفاده کنند که نشان دهند به خاطر اخلاقیات خشمگین شده اند یا از مشکلات و کاستی های جریان دادرسی خشمگین شده باشند تا خود اتهام یا حتی شاید به این دلیل که اصلاً خبط و خطای خود را به درستی به یاد نمی آورند، اما این پژوهش نشان می دهد که به نظر می رسد به طور متوسط، افراد به اشتباه متهم شده درمقایسه با گناهکار واقعی بیشتر احساس خشم می کنند و آن را شدیدتر ابراز می کنند.